

Лекция 14

Қазақстанның ядролық және уран мұрасы

Семей сынық полигоны, Тарихы ашылуы, Жабылуы, Невада- Семей қоғам

Заманауы ядролақ ахуалы

Ядролық жарылыстарда 35 элементтің 250 - ге жуық изотоптары түзіледі (оның ішінде – 225 радиоактивті, РБӨ-радиоактивті бөліну өнімдері).

Семей сынық полигонда **биологиялық қауіпті:**

- бөлу өнімдері (Cs-137, Sr-90);
- құрылымдық материалдар мен қоршаған ортаны белсендіру өнімдері (Co-60, Eu-154);
- реакцияға түспеген ядролық отынның қалдықтары (U-235, Pu-239, U-233, Am-241).

Ядролық жанармайдың тиімділігі 20% құрайды, заряд затының негізгі бөлігі бастапқы радионуклидтердің қасиеттері бар атомдары бар ұсақ бөлшектерге жарылыс күшімен шашырайды ("ыстық бөлшектер" проблемасы а.ре, r ре 0).

"Ыстық бөлшектер" ССП-дағы радиоэкологиялық жағдайды бағалауда белгісіздік тудырады.

Қазақстандағы технологиялық күшейтілген табиғи радиоактивтілігі бар орындар (жерлер).

Семинар 14 Семей полигонындағы радиациялық жағдай (ахуалы)

Жергілікті тұрғындарға дозалық жүктемелерді есептеу

Жергілікті халық:

0.6-5.8 мЗв / жыл

TEL ' кем жергілікті халқы:

TEL ' кем 1-5.3 мЗв / жыл

TEL ' кем 2-8.0 мЗв/жыл

Жасанды радионуклидтердің дозалық жүктемелерін модельдеу (Е. Куянованың диссертациясы)

(Семей сынақ полигоны-SEMIRAD бойынша тапсырмалар және презентациялар)